

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Quod intelligendum est, si contra manifestam juris formam expressim pronuntietur. Non privatis, sed Ecclesiæ Gallicanæ vel Principi licuit eo casu suspendere executionem rescriptorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

CAPVT VII.

Synopsis.

I. Conquerentibus Clericis de iudiciis Episcoporum subueniebant Principes. In eam rem extat canon Concilij Francofordiensis. Post iudicium Metropolitanum, si partes non consentiant rebus iudicatis, accedere possunt ad Principem, cum relatione Metropolitanum.

II. Prudentia auctorum huius canonis expenditur. Conciliatur hic canon cum Antiocheno Concilio. Imperator adiri non debet ante iudicium Synodi. Cum temperamento, cognitionem quandam extraordinariam Princeps in his negotiis exercebat.

III. Summus Capellanus discutebat res ecclesiasticas in Palatio, ut Comes Palatii res seculares. Ad Regem referebat de iis negotiis que maioris essent momenti. Apocristarius idem cum Capellano. De contentione canonice omnis generis iudicium ferebat. Quem ordinem tenebat in iudiciis ferendis. Intererat omnibus constitutionibus que fiebant in Palatio.

IV. Munus Apocristarii istius gratum fuit Romanis Pontificibus. Ei muneri admoitis Episcopis, gratiam faciebant canonum, ut ab Ecclesiis suis abesse possent. Ea indulgentia assensu Synodi Francofordiensis ad petitionem Regis confirmata. Apocristarius isti similes illis qui morabantur in comitatu Imperatorum Constantinopolitanorum. Archiepiscopi tandem confusum est cum munere Comitum Palatii, quod restitui petiit Synodus Carisiaci.

V. Temporibus Ludovici Pij, omisso Metropolitanano, damnati Presbyteri restituti Principem adibant. Ea de re queritur Concilium Parisense, & docet hunc ab usum ortum habuisse ex cessatione synodorum provincialium. Canones infracti erant, quia omisso Metropolitanano Princeps interpellabatur.

VI. Missas Dominicos Reges mittebant per provincias, qui canonum & legum executioni invigilarent. Regia auctoritate qua corrigenda erant, cum Episcopis corripiebant. In eo negotio Rex Episcopis cooperabatur, ut loquitur Carolus Magnus.

VII. Ludovicus Pius sui sibi commissam Ecclesia & Regni curam. Huius sui ministerij adutores esse Episcopos, in suo ministerio quod eis divina auctoritate impostum est, & Comites in ministerio illis credito, humano mandato. Reges ita erant Monitores, ut contumaces emendarent.

VIII. Missorum Dominicorum dignitas & munus, de Flodoardo, & Capitularibus, Alii a Missis discurrentibus, qui erant ministri tantum. Cum Episcopis prospiciebant canonum executioni, & vulnus impediabant. Appellationes ab abusu post vulnus remedium parant.

IX. Presbyteri vexati ab Episcopis in visitationibus & variis sumptibus, confugerunt ad Carolum Calvum, qui lege lata illis iniuriis contra canones illatis prospexit. Carolus interpretationem canonum sibi vindicat, & indicit Episcopis executionem secundam interpretationem a se datam. Communitibus decimarum interversionem comminatur.

I. NUNC considerandum restat qua ratione prospiceretur, si de iudiciis Episcoporum moveretur aliqua quaestio. Sanè Principem suas partes interpo-

E e

... sunt, haec sequimur. Deinde aliquot exemplis causam suam instruit Zacharias, & probare contendit alienam fuisse ab Ecclesiae disciplina sententiam à Nicolao contra Photium latam. Metrophanes respondet quidem Zachariae, ita tamen ut regulam ab eo positam non evertat; excipit tantum, Nicolaum Papam iudicem electum fuisse à Photio & Ignatio in controversia sedis Constantinopolitanae, atque ideo sententiam iudicis electi nullo modo rejici posse, secundum leges civiles & ecclesiasticas. Tum exemplis in contrarium allatis à Zacharia satisfacit. Ex eo etiam capite Nicolaus I. Romanorum decretorum robur & firmitatem petit, quod synodicas patrum constitutiones inviolabiliter retineant. Ea regula petita est à Concilio Ephesino, quod in relatione ad Theodosium ait sententiam illam, quae à canonibus aliena est, nihil aliud in se continere quam apertam contumeliam: κείνος γὰρ ἡμεῖς ἐαυτοῦ οὐκ ἐχοῦσα τὴν χειροτονίαν, ἀλλ' ἐξ ἄλλου, λοιδορίας δὲ διὰ τῆς πλειοψηφίας. Quod videtur haustum à Concilio Nicæni canone sexto, quo decretum illud Metropolitanum & Synodi provincialis firmum esse debere constituitur quod rationabile sit & secundum regulam ecclesiasticam comprobatur.

VI. Illa tamen regula (quae in iis etiam sententiis locum habet quae proferuntur à magistratibus qui vice sacra iudicant) eo sensu accipienda est, si iudicium specialiter contra leges vel senatusconsulta vel constitutionem fuerit prolatum, ut loquitur Modestinus Iurisconsultus. Quod obtinere etiam debet, si expressim & specialiter contra canones & manifesti juris formam iudicatum fuerit; id est, ut loquuntur Magistri, si contra jus constitutionis vel canonis iudicatum fuerit, non autem si contra solum jus litigatoris. Attamen non est quòd aliquis inde colligat liberum fuisse unicuique, qui iudicio reddito premeretur, rei iudicatae auctoritatem contemnere. Soli Principi, & Ecclesiae Gallicanae, nullitatis disceptatio competeat, non ea quidem mente ut rescinderet sententiam latam, cum in omnibus causis apostolicae sedis reverentiam custodirent; sed ut rei iudicatae executionem susponderent, si contra manifesti juris formam aliquid obreptum fuisset. Qua de re ad Romanum Pontificem rescribebant, si tanti esset res controversa ut diligentiam illam exigeret, ut possent ἀπελεῖσθαι ἢ ἀφελείν, quemadmodum loquitur Octava Synodus, de iis quae disceptantur cum Ecclesia Romana.